

Investiga

L'ART EN TEMPS DE GUERRA

3

La guerra és una de les experiències més commovedores que pot viure una persona. En circumstàncies adverses, l'art es converteix en una manera de canalitzar els sentiments i l'horror viscuts. Com van viure la Guerra Civil espanyola la generació de dones artistes d'aquell moment? Quin és el seu llegat?

Miliciana de la Guerra Civil espanyola (Fotografia: Gerda Taro)

FOTOPERIODISME AMB PERSPECTIVA DE GÈNERE

La Guerra Civil espanyola va atraure centenars de fotoperiodistes de tot el món que amb les seves càmeres van immortalitzar la cruenta situació que va viure el país. D'entre aquests artistes, també hi hagueren dones. Gerda Taro, Tina Modotti i Kati Horna són considerades les tres fotorreporteres de la Guerra espanyola.

Qui van ser aquestes dones? Què van fotografiar i com ho van fer? Investigueu la tasca d'aquestes tres fotògrafes i la seva obra durant la Guerra. En què es diferencia la seva perspectiva de la d'altres fotògrafs? Quines coses recollien les seves imatges que altres fotògrafs no tractaven?

RÀBIA, DOLOR I EXILI

Abandonar la feina, els estudis, els somnis i fins i tot la família; deixar-ho tot i renunciar a tothom, amagar-se, marxar, canviar de vida. Com va condicionar la guerra la vida i l'obra de les generacions d'artistes de l'època?

Qui va dir?

Investigueu a Internet quina artista va dir aquestes paraules i després busqueu-ne la biografia a l'entrada corresponent de Viquipèdia.

«No soporto la guerra, no resisto el ruido de la muerte que traen cada mañana los aviones. Y ahora España huele a sangre, a sangre y a mortaja. Ya no huele a naranjas ni a leche recién hervida... Una muchacha y una maleta como dos peregrinas, tirando una de otra... Pero me queda el consuelo de la pintura. Y para mí la pintura es la vida... Trabajaré hasta que me extenúe, hasta que se me adelgacen las fuerzas, tanto, que ya no pueda sostenerme ni sostener el pincel, pero entonces sería capaz de pintar mentalmente para que los dibujos sean ideales, para que nunca se puedan transportar hasta la miseria material de la tela o el muro».

Quines conseqüències va tenir la guerra per ella? En quines situacions conflictives es va trobar?

Qui va ser?

Investigueu a partir d'aquestes dades, a quina artista pertany la biografia:

- Llicenciada en Química, amb una gran carrera com a investigadora científica.
- El 1936 tenia una beca per anar a Londres però no va poder sortir del país. Va marxar amb els milicians per a ensenyar-los a fer explosius.
- En acabar la guerra va ser empresonada fins el 1942.
- Va obrir una farmàcia i a la rebotiga va rebre els guerrillers. La van denunciar i va fugir a Baena.
- La va salvar un moviment sufragista internacional. Vuit milions de peticions van demanar la seva llibertat.
- Va fer gravats sobre obres de diferents escriptors, entre els quals hi ha una sèrie inspirada en el poema de Neruda «Franco en los infiernos».
- Diuen que si fos americana ja li haurien fet una pel·lícula.

ART, SÀTIRA I PROTESTA

L'art sempre ha estat un vehicle per a la crítica i la protesta, una manera de canalitzar les reivindicacions davant societats injustes o formes polítiques dictatorials. Kati Horna, juntament amb l'artista alemany Wolfgang Burger, va crear una sèrie d'històries amb verdures i ous, algunes de les quals van servir per fer caricatures de la figura de Hitler.

L'ou hitlerià és esclafat mentre pronuncia un discurs.

Organitzeu un taller d'art de protesta a partir d'elements com verdures o ous. Si us ve de gust, podeu utilitzar altres objectes o formes artístiques. Abans de crear, penseu:

- Sobre què voleu protestar?
- Quin missatge us agradaria transmetre?
- Quin serà el concepte principal de l'obra?
- Quins materials necessiteu per crear-la?

Un cop l'hagueu creat, no us oblideu de posar-li un títol. Després, exposeu els vostres objectes protesta al centre o, si podeu, organitzeu una exposició en alguna entitat local.

TUITEJA-HO!

Compartiu les vostres reflexions i els resultats d'aquesta activitat a Twitter amb el *hashtag* #wikidones per ajudar a la difusió del projecte i per intercanviar coneixement i punts de vista amb altres persones que hi participin.